

Ocenjujemo

Plesna predstava

Yaamaam

koreografija in izvedba

Maša Kagao Knez

Plesni Teater Ljubljana

Od prvega avtorskega dela *Missawa Maše Kagao Knez*, ki ga je ustvarila z Leo Menard, mineva šestnajst let. V tem času je koreografinja (so)ustvarila še dvanajst avtorskih predstav, sodelovala v številnih plesnih in gledaliških delih drugih avtorjev ter v slovenskem plesnem prostoru okoli sebe oblikovala prakso, ki v dvorane in na odre prinaša vprašanja identitete ter razkriva bogato kulturo afriške diaspore v Sloveniji. Nadgradnja magistrskega sola, ki ga je ustvarila pod mentorstvom profesorice Tanje Zgonc, ima naslov *Yaamaam*, kar v zahodno-afriškem jeziku moore pomeni 'to sem jaz', s podnaslovom *Ker je bilo, kar je bilo*.

Avtorica v predstavi dosledno sledi tej naslovni misli in v nizu senzibilno povezanih prizorov (dramaturgija Joseph Nzobandora - Jose) povzame značilne elemente svojega koreografskega jezika. Preplet afriške in evropske kulture prek plesa in glasbe tokrat ne nastopa kot rdeča nit, temveč kot vseprisotno ozadje, ki nežno poudarja pomembno vlogo, ki jo zanjo igra specifičen kontekst pri izoblikovanju lastnega avtorskega glasu. Skozi celotno predstavo nas spremljata občutek rahle nostalgije, ki jo soustvarja večinoma topla in pridušena luč Danila Pečarja, ter glasbena podlaga (Blaž Celarec in Zoc), v kateri spremljajo melodijo afriški ritmi. Od uvodne fraze, ki se osredotoča na gibanje stopal, na za ples tako pomemben stik s tlemi, se koreografija

v naslednjih prizorih najprej pomakne h kontrakcijam in krivuljam torza, nato pa, kot da bi zgradila svojo suverenost od stopal do glave, potuje v in po prostoru. Med preplesavanjem svoje plesne zgodovine, zapišane v telo, se na več mestih pojavijo trenutki, ki v intimno in estetizirano atmosfero črne škatle Plesnega teatra Ljubljana vpeljujejo še drug pogled na to, kar je bilo. S temi »motnjami«, ki se udejanjajo kot napeto in zategnjeno gibanje, ki ne zajema le telesa, temveč se prenese tudi na obrazno mimiko, **Maša Kagao Knez** nakaže določeno stopnjo nelagodja in ujetosti. Občutke, ki jih v odnosu do lastne prakse in umetniškega jezika v življenju doživi marsikateri ustvarjalec. Z naborom teh prizorov znotraj celote vzpostavi ravnotežje ter prepreči, da bi predstava zašla v pretirano patetiko spominjanja. Pri tem izstopajo odlomki, v katerih ustvari distanco s pomočjo humorja na svoj račun, ko se na primer karikirano poigrava z glasom, poplesava na spremljavo popularne glasbe ali si med intenzivnim plesom privoščijo trenutek počitka.

Solo *Yaamaam: ker je bilo, kar je bilo* pregledno predstavi različne tematike, elemente, aspekte in estetike, ki so se razvili skozi leta pedagoškega, performativnega ali koreografskega dela, zato bi ga lahko opisali tudi kot življenjepis ali *showreel* v odrski obliki. **Maša Kagao Knez** z uprizarjanjem osebne zgodovine na presečišču identitet vedno znova udejanja misel »osebno je politično«, pri čemer tokrat plesne prizore zasencijo trenutki šaljivosti na svoj račun, v katerih razkrije lastno performativno plat. **MAŠA RADI BUH**

Yaamaam v zahodnoafriškem jeziku moore pomeni 'to sem jaz'.